

YUSUFELİ BARAJI KAMULAŞTIRMA BİLGİ SİSTEMİNDE MOBİL LİDAR + 360 DERECE GÖRÜNTÜLEME ÇALIŞMALARI

A.Karakuş¹

¹ Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı, Kamulaştırma Şube Müdürü, Ankara, kadir@dsi.gov.tr

Artvin ili, Yusufeli ilçesinde yapılacak olan Yusufeli Barajı ve HES Projesi için 09.05.2005 tarihinde Kamu Yararı Kararı alınmıştır. Ayrıca Yusufeli ilçesinin taşınması ve yeni yerinin tespiti için 5753 sayılı “Artvin ili Yusufeli İlçesinin Merkezinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun” 24 Nisan 2008 tarih ve 26856 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup taslak imar planı ve yeni yerin altyapı projelerinin yapımı çalışmaları devam etmektedir. Baraj inşaatının ~~yapım~~ ihalesi yapılarak 22.11.2012 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır.

Yusufeli Baraj Gölünden Etkilenen Köyler

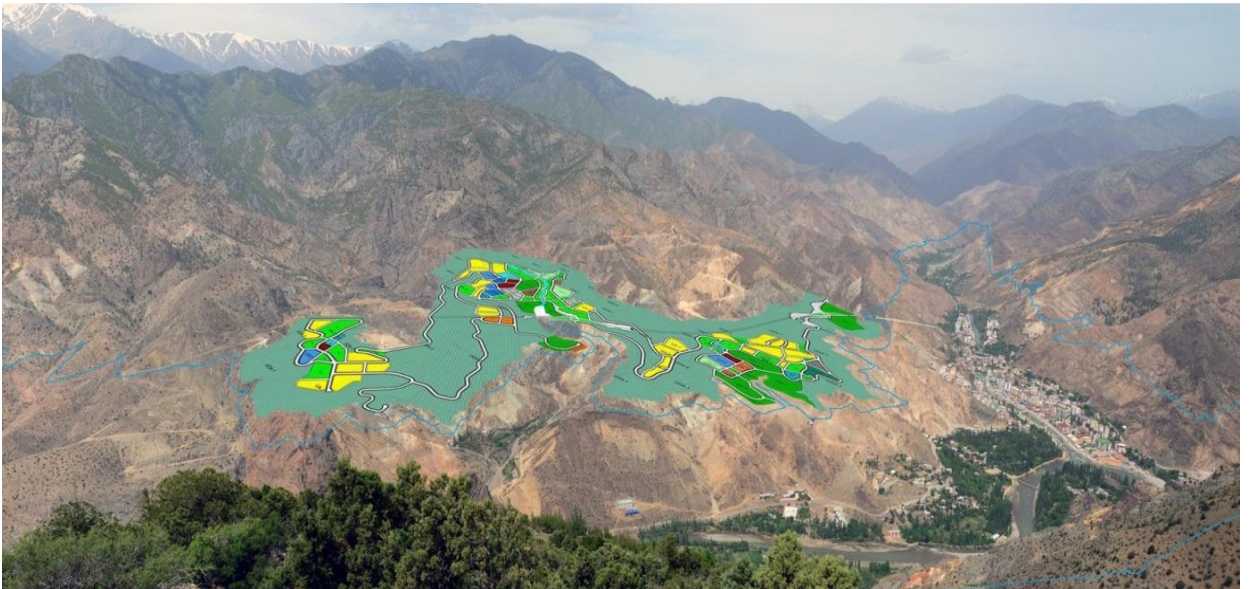

5543 sayılı İskan Kanunu'na (D-6552 SK. 11/9/2014 Tarihli R. Gazete) eklenen geçici 8. maddenin 1. fıkrasında yer alan "Artvin ili Yusufeli ilçe merkezinin, 16/4/2008 tarihli ve 5753 sayılı Artvin İli Yusufeli İlçesinin Merkezinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ile belirlenen alana naklinde, bu alanda iskân edilecek aileler ile Yusufeli Barajı ve Hidroelektrik Santrali yapımından etkilenen köyler için yeniden yapılacak iskân etütleri sonrasında belirlenecek alanlarda iskân edilecek ailelerin hak sahipliği ve borçlandırılmaları Bakanlar Kurulunca belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülür." hükmü ile projeden etkilenen insanların mağduriyetlerinin önlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bu hususta Bakanlar Kurulu Kararı alınması için yürütülen çalışmalar da devam etmektedir.

Yusufeli Barajı ve Hidroelektrik Santrali Projesi; Doğu Karadeniz Bölgesi'nde, Artvin'in 70 Km güney batısında Çoruh Nehri üzerinde yer almaktadır. Projenin tamamlanması ile yıllık yaklaşık 400 milyon TL milli bütçeye katkı sağlanacaktır.

Baraj yerine gelen yıllık ortalama debi 119,8 m³/sn, yıllık gelen akım miktarı ise 3 777 hm³ tür. Çoruh Havzası üzerinde inşa edilecek en büyük baraj olacak Yusufeli Barajı ve HES, aynı zamanda çift eğrilikli beton kemer kategorisinde Çin'de yer alan Xiowan (292 m) ve Gürcistan'da yer alan Inguri (272 m) barajlarından sonra dünyanın en yüksek 3. Barajı olacaktır. Yüksekliği talvegden 220 m, temelden 270 m olan barajın toplam depolama hacmi ise yaklaşık 2.2 milyar m³'dür. Baraj gövdesinde yaklaşık 2.9 milyon m³ beton kullanılacaktır. Kurulu gücü 540 megawatt (MW) olan santralle yılda 1,817 milyar kilowatt-saat (kWh) hidroelektrik enerji üretilecektir, baraj kapsamında 86 km yol inşa edilecektir. Ayrıca 750 bin kişinin elektrik enerjisi ihtiyacı karşılanacaktır. Yusufeli Barajı'nın inşaatında kullanılacak malzeme ile; 150 m² büyüklüğünde 45 000 konutun inşası mümkün olacaktır.

Barajın maksimum su kotu 713,68 m olarak belirlenmiştir. Barajdan Artvin iline bağlı Yusufeli İlçe Merkezi ve 19 köy etkilenmektedir. Yusufeli İlçe Merkezi ve 6 köyün (Kınalıçam, İrmakyanı, Çevreli, Tekkale, Çeltikdüzü ve Yeniköy köyleri) yerleşim yerinin tamamı, arazilerin ise büyük çoğunluğu su altında kalacak, diğer 13 köyün ise (İşhan, Morkaya, Arpacık, Darıca, Bahçeli, Dereiçi, Kılıçkaya, Alanbaşı, Pamukçular, Bostancı, Küplüce, Meşeli ve Sebzeciler) arazileri kısmen etkilenecektir. Yusufeli Barajı ve HES projesi kapsamında yaklaşık 9 790 da alan ve 14 759 adet parsel 1 500 000 000 TL bedelle kamulaştırılacaktır. Proje sahasındaki tarım arazilerinin ortalama büyüklükleri 600 - 700 m² dir. Yusufeli ilçe merkezinde toplamda 152 ha alanda 3168 adet parsel bulunmakta olup bu parsellerdeki yapıların/bağımsız bölümlerin 5 064 adeti işyeri ve konut olarak kullanılmaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 25. Maddesi;

12.07.2013 tarihinde kabul edilen ve 02.08.2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6495 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 27. maddesi ile 4.11.1983 tarihli 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu’nun 25. Maddesine,

“Baraj, sulama şebekeleri ve boru hatları, karayolu, demiryolu, liman ve havaalanı gibi gelecek yıllara sari büyük projelerde kamu yararı kararı kamulaştırılacak taşınmazların bulunduğu mahalle ve/veya köy muhtarlığında on beş gün süre ile asılmak suretiyle ilan edilir. Kamu yararı kararının ilan süresinin bitiminden itibaren, kamulaştırılacak taşınmazlar üzerine yapılan sabit tesisler ile dikilen ağaçların bedeli, kamulaştırma bedelinin tespitinde dikkate alınmaz. Taşınmazlardaki bu sınırlama ilan tarihinin bitiminden itibaren beş yılı geçemez.” fıkrası eklenmiştir.

Anayasa Mahkemesi, 2942 sayılı Kanun’un 25. maddesine eklenen söz konusu fıkranın anayasaya aykırılığı iddiasıyla açılan iptal davası ile ilgili olarak “2942 sayılı Kanun’un 25. maddesine eklenen fıkranın Anayasa’ya aykırı olmadığına ve iptal isteminin REDDİNE” karar vermiştir.

2942 sayılı Kanununun 25. maddesine eklenen bu fıkra ile; Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca yürütülen projelerde vatandaşların fazladan kamulaştırma bedeli alabilmek için, hiçbir amaca hizmet etmeyen ve Hazinesinin gereksiz yere kaynak kaybına sebebiyet veren sabit tesisleri inşaa etmesinin ve ağaç dikiminin önlenmesi amaçlanmıştır.

Bu fıkraya göre proje sahalarındaki arazilere fazladan kamulaştırma bedeli ödememek için, ilandan sonra arazilerin durum tespitinin yapılması ve bu tespit mahkemelerde delil olarak kullanılacak nitelikte olması gerekmektedir. Bu sebeple durum tespitinde kullanılacak harita ve belgelerin bağımsız bir kurumdan temin edilmesi önem arz etmektedir.

Bu yasal düzenlemeye göre de 2013/8 sayılı DSİ Genelgesi yayınlanmış ve 406 sayılı Kanunun ek 33. maddesine göre proje sahalarında uydu görüntü haritaları temini için TÜRKSAT A.Ş. ile 10/09/2013 tarihinde bir protokol yapılmıştır. 406 sayılı Kanuna göre TÜRKSAT A.Ş. den alınacak hizmetler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerinden muaftır.

Arazilerin durum tespitlerinin yapımı maksadıyla, e-devlet çalışmaları kapsamında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile TÜRKSAT Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. arasında bilişim ve iletişim teknolojileri konusunda stratejik işbirliği ve birlikte çalışma esasları dahilinde TÜRKSAT tarafından DSİ’ye sunulacak olan Yusufeli Barajı göl alanında kalacak olan Artvin ili Yusufeli ilçe merkezinin Mobil Lidar + 360 Derece Sokak Görüntüleme hizmetinin sağlanması için sözleşme imzalanmıştır.

Sözleşme gereği TÜRKSAT A.Ş. Tarafından Yapılacak İşlemler;

- 1- Referans verileri kullanarak uydu görüntülerinin ortorefraksiyonu ve DSİ adına lisanslanması,
- 2- DSİ tarafından sağlanan sayısal raster referans veriler (kamulaştırma kotu, kadastro paftaları, halihazır haritalar veya kamu yararı kararı haritaları) register edilmemiş ise, bu verilerin register edilmesi,
- 3- Ortorektifikasyonu (geometrik koord. düzeltme) yapılmış uydu görüntülerinin mozaikleme (görüntü birleştirme) yapılması,
- 4- Görüntülerin paftalamasını, 1/1000'lik ve 1/5000'lik ülke koord. sistemine göre ED-50 ve ITRF datum sistemlerinde yapılması,
- 5- İhtiyaç olması halinde diğer alternatif hava platformlarından görüntü temin edilmesi,
- 6- Proje sahasına ait 10 adet Genel Vaziyet Planının hazırlanması ve çıktılarının verilmesi
- 7- İlçe merkezinin mobil Lidar + 360 Derece Sokak Görüntüleme hizmetlerinin sağlanması,
- 8- Tüm verileri dijital ortamda verilmesini kapsamaktadır.

Türksat A.Ş tarafından sunulan veriler kullanılarak Yusufeli Barajı Kamulaştırma Bilgi Sistemi geliştirilmiştir. Bu sisteme göre proje sahasındaki tüm taşınmazların nitelik ve nicelik verileri sisteme aktarılmış ve taşınmazların değerlendirilmesi yapılırken, ilan tarihinden sonra inşaa edilen yapı ve dikilen ağaçlara bedel ödenmeyerek hazinenin kaynak kaybı önlenmiştir.

Proje kapsamındaki kamulaştırma çalışmaları Yusufeli Barajı Kamulaştırma Bilgi Sistemi üzerinden yürütülmeye başlanmış olup söz konusu sistem ile projeye ilgili güncel bilgilere anında erişmek mümkün olmuştur.

Kamulaştırma Bilgi Sistemi Programının;

Amacı

Merkezi bir CBS altyapısı sayesinde veri standardının sağlanması

Akıllı veri giriş editörleri ile hızlı, kolay ve kontrollü veri girişleri

Bölge Müdürlüğü tarafından üretilen verilerin Genel Müdürlük tarafından sorgulanması, analiz edilmesi, raporlanması

Güncel veriye her platformdan erişimin sağlanması.

Karar vericiler için ihtiyaç duyulan istatistik verilere hızlı erişim.

Web servisleri (TAKBİS, NVİ, EBYS) entegrasyonu ile kullanıcı iş yükünün azaltılması.

Kıymet takdiri yaparken uydu görüntüsü ve 360 derece mobil lidar görüntülemeye yararlanmak

Genel Özellikler

Web tabanlı platform

Mobil cihazlara uygun arayüzler

Yetki (Kullanıcı, Grup, Rol) bazında tanımlı işlemler, menüler

Veri giriş ve Hesaplama arayüzleri

Coğrafi Arşiv (fotoğraf, dosya, belge, rapor vb) yeteneği

WEB servisleri ile entegrasyon

TAKBİS

MEGSİS

EBYS

NVİ vb.

Detaylı İşlem günlükler (log)

Harita Ekranı

Farklı coğrafi katmanlar ve altlık haritalar ile çalışabilme

Ölçüm araçları

Koordinat

Uzunluk

Alan

Navigasyon araçları

Harita ekranı üzerinden çıktı hazırlayabilme

Farklı kategorilerde tematikler haritalar oluşturabilme

Mülkiyet Bilgisi

Süreç Durumu

Parsel Bölümü vb.

3 boyutlu mobil-lidar görüntüleme

Teknik Özellikleri

Sorgulamalar – Raporlar;

İdari Bilgi (İl, İlçe, Mahalle) sorgulamaları

Proje, Parsel, Yapı ve Maliklere yönelik detaylı sorgulama ve bilgi kartlarına erişim

TAKBİS Sorgulamaları

Ada / Parsel

Tüzel Kişi

Gerçek Kişi

Proje bazında ihtiyaç duyulan raporlar

Kamulaştırma Kararı, İdari Şerh vb.

Parsel bazında ihtiyaç duyulan raporlar

Kıymet Takdir Raporu

Malik bazında ihtiyaç duyulan raporlar

Uzlaşma Görüşmesine Çağrı

Anlaşma / Anlaşmazlık Tutanakları

Programın Getirisi;

Proje sınırları içerisinde kaç parsel ve malik var, köylere göre listesi?

Kamulaştırma alanında kaç tane Maliye Hazinesi'ne ait parsel var?

Şimdiye kadar DSİ adına tescil edilmiş parsellerin köy ve mahallere göre dağılımları nasıl ?

Kamulaştırma alanında köylerde kaç tane Tüzel Kişilik parselleri var, Köylere göre gruplanmış grafikleri ?

A şahsının kaç parseli var ve hangi süreçler ?

Küplüce Köyü'nde kaç m2 parsel kamulaştırılacak ?

Çeltikdüzü Köyü'nde cinsi Bahçe ve Tarla olan kaç parsel var, toplam alanı ne kadar ve harita üzerinde farklı renklerle gösterimi ?

B şahsının Çevreli Köyü'ndeki parsellerine ilişkin aşağıdaki bilgileri içeren listenin hazırlanması

Adı, Soyadı, TC Kimlik, Köy Adı, Ada/Parsel, Tapu Alanı, Cinsi, Kamulaştırılan Alan

İşhan Köy'ünde «Anlaşma Sağlanan» maliklere ne kadar ödeme yapıldı ?

Kaç maliğe tebligat gönderildi?

Çevreli Köyü'nde «Uzlaşma Sağlanamayan» kaç malik var?

2015 Ocak ayında kaç parsel DSİ adına tescil edilmiş ?

2014 yılı için anlaşma sağlanan maliklere ne kadar Kamulaştırma Bedeli ödenmiş ?

2014 yılı için «Anlaşma Sağlanamayan» ve mahkemeye intikal etmiş kaç malik var ?

